

**KONFERENSIYALAR** COM

ANJUMANLAR PLATFORMASI

**X RESPUBLIKA ILMIY-  
AMALIY KONFERENSIYASI**

**YANGI DAVR ILM-  
FANI: INSON UCHUN  
INNOVATSION G'OYA  
VA YECHIMLAR**

**MAY, 2026**



**ISSN 3093-8791**

**ELEKTRON NASHR:**  
<https://konferensiyalar.com>

**KONFERENSIYALAR** COM

ANJUMANLAR PLATFORMASI

**YANGI DAVR ILM-FANI:  
INSON UCHUN INNOVATSION  
G'OYA VA YECHIMLAR**

**X RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY  
KONFERENSIYASI MATERIALLARI**

2026-yil, may

**TOSHKENT-2026**

**Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar.**

X Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami.  
2-jild, 10-son (may, 2026-yil).– 93 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda  
C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

**Elektron nashr:** <https://konferensiyalar.com>

**ISSN:** 3093-8791 (onlayn)

**Konferensiya tashkilotchisi:** "Scienceproblems Team" MChJ

**Konferensiya o'tkazilgan sana:** 2026-yil, 26-may

**Mas'ul muharrir:**

Isanova Feruza Tulqinovna

**Annotatsiya**

Mazkur to'plamda "Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar" mavzusidagi X Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari jamlangan. Nashrda respublikaning turli oliy ta'lim muassasalari, ilmiy markazlari va amaliyotchi mutaxassislari tomonidan tayyorlangan maqolalar o'rin olgan bo'lib, ular ijtimoiy-gumanitar, tabiiy, texnik va yuridik fanlarning dolzarb muammolari va ularning innovatsion yechimlariga bag'ishlangan.

Ushbu nashr ilmiy izlanuvchilar, oliy ta'lim o'qituvchilari, doktorantlar va soha mutaxassislari uchun foydali qo'llanma bo'lib xizmat qiladi.

**Kalit so'zlar:** ilmiy-amaliy konferensiya, innovatsion yondashuv, zamonaviy fan, fanlararo integratsiya, ilmiy-tadqiqot, nazariya va amaliyot, ilmiy hamkorlik.

**Barcha huquqlar himoyalangan.**

© Scienceproblems team, 2026-yil

© Mualliflar jamoasi, 2026-yil

## MUNDARIJA

### TARIX FANLARI

*Erkinov Alisher*

BUXORO SHAHRINING TURAR-JOY MAHALLALARI, AHOLISI SONI VA  
ETNIK TARKIBI (XIX ASR OXIRI – XX ASR BOSHLARI) ..... 5-8

*Sheripova Mahliyo*

XIX ASR OXIRI – XX ASR BOSHLARIDA XIVA XONLIGINING MADANIY MUHITI VA  
KOMIL XORAZMIY FENOMENI ..... 9-14

*Yusupov Xamdambek*

XORIJ TARIXSHUNOSLIGIDA AFRIG'IYLLAR SULOLASINING KELIB CHIQISHI  
MASALASI: YONDASHUVLAR VA QARASHLAR ..... 15-19

*Xo'jayeva Inobat*

YANGI O'ZBEKISTON VA YUNESKO: MADANIY MEROS, TA'LIM VA  
BARQAROR RIVOJLANISH SOHASIDAGI STRATEGIK HAMKORLIK ..... 20-26

*Abdullayeva Shoxnoza*

XORAZM TANBUR CHIZIG'I — SHARQ MUSIQA MADANIYATIDA NOYOB  
NOTA YOZUVI TIZIMI VA UNING TARIXIY AHAMIYATI ..... 27-32

*Xakimov Mansurbek*

OROL FOJIASI – GLOBAL EKOLOGIK MUAMMO SIFATIDA ..... 33-40

*Xudoyorov Abrorjon*

"XORAZM HAQIQATI" GAZETASIDA QISHLOQ MEHNAT AHLINING URUSH  
YILLARIDAGI HAYOTI VA JASORATI MAVZUSINING YORITILISHI ..... 41-43

*Matchonova Nilufar*

AMUDARYO HAVZASIDA IJTIMOY TARIX VA EKOLOGIK O'ZGARISHLARNING  
O'ZARO TA'SIRI: EFTALIYLAR DAVRI ANTROPOGEN LANDSHAFTLARI VA  
SOTSIO-EKOLOGIK MOSLASHUV (V–VI ASRLAR)..... 44-49

### IQTISODIYOT FANLARI

*Иногамова Наира*

ЦИФРОВИЗАЦИЯ КАК ФАКТОР УСКОРЕНИЯ ПРОГРЕССА ПО ЦЕЛЯМ  
УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ: ОПЫТ УЗБЕКИСТАНА ..... 50-54

### FILOLOGIYA FANLARI

*Begmatova Diloromkhan*

THE FUNCTIONAL ASPECT OF POLITICAL EUPHEMISMS IN DARI LANGUAGE  
NEWSPAPER TEXTS ..... 55-58

*Akbarova Ma'suma*

INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDA KIYIM-KECHAK LEKSIKASINING LINGVOMADANIY  
TAHLILI ..... 59-61

*Isanova Feruza*

O'ZBEK VA INGLIZ HUQUQIY DISKURSIDA MODALLIK IFODASI:  
QIYOSIY-LINGVISTIK TAHLIL ..... 62-67

### YURIDIK FANLAR

*Xushboqov Himoyiddin*

KIBERJINOYATLARNI TERGOV QILISHDA RAQAMLI DALILLARNI AUTENTIFIKATSIYA  
QILISHNING HUQUQIY MUAMMOLARI ..... 68-74

## **PEDAGOGIKA FANLARI**

*Xaydarova Namunaxon*

GEYMIFIKATSIYA TEXNOLOGIYASI ASOSIDA BO'LAJAK MAKTABGACHA TA'LIM  
TARBIYACHILARINING KASBIY KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISH ZARURATI VA  
UNING ILMIY-METODIK ASOSLARI ..... 75-78

*Gulamov Shavkat*

TALABALARDA ILMIY DALILASH VA LOGIK ARGUMENTATSIYA QOBILIYATINI  
RIVOJLANTIRISH ..... 79-84

*Yalgasheva Zilola*

INKLYUZIV TA'LIM SHAROITIDA BO'LAJAK MAXSUS PEDAGOGLARNING  
USLUBIY KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISH METODIKASI ..... 85-87

*Rasulova Dilafruzxon*

XALQARO PEDAGOGIK ATAMALARNI O'QITISHDA KOMPETENSIYAVIY  
YONDASHUVNING NAZARIY ASOSLARI ..... 88-92

## “XORAZM HAQIQATI” GAZETASIDA QISHLOQ MEHNAT AHLINING URUSH YILLARIDAGI HAYOTI VA JASORATI MAVZUSINING YORITILISHI

**Xudoyorov Abrorjon Xayrulla o'g'li**

Xorazm Ma'mun universiteti

Tarix yo'nalishi birinchi bosqich magistri

Email: [xudoyorov.abrorjon.historian@gmail.com](mailto:xudoyorov.abrorjon.historian@gmail.com)

**Annotatsiya.** Ushbu tadqiqot ishida Ikkinchi jahon urushi yillarida (1941–1945) Xorazm viloyati qishloq mehnat ahlining front ortidagi mashaqqatli hayoti, fidokorona mehnati va ko'rsatgan jasoratining “Xorazm haqiqati” gazetasi sahifalarida aks ettirilishi yoritilgan. Urush davri matbuotining xalqni safarbar etishdagi mafkuraviy roli, maqola va xabarlarda qishloq xo'jaligi xodimlarining erishgan natijalari hamda vatanparvarlik harakatlari tahlil qilingan. Tadqiqotda davriy matbuot materiallari asosiy tarixiy manba sifatida o'rganilib, urush yillari kundalik hayoti va iqtisodiy qiyinchiliklarni bartaraf etish xususiyatlari ochib berilgan.

**Kalit so'zlar.** “Xorazm haqiqati” gazetasi, front orti, qishloq mehnat ahli, Ikkinchi jahon urushi, vatanparvarlik, matbuot, iqtisodiy safarbarlik.

## COVERAGE OF THE LIFE AND HEROISM OF RURAL LABORERS DURING THE WAR YEARS IN THE NEWSPAPER “XORAZM HAQIQATI”

**Khudoyorov Abrorjon Khairulla oglu**

Khorezm Mamun University

First-cycle Master's Degree in History

**Annotation.** This research explores the coverage of the hard life, selfless labor, and bravery of Khorezm region's rural workers in the rear front during the Second World War (1941–1945) through the pages of the “Xorazm haqiqati” newspaper. The ideological role of the wartime press in mobilizing the population, the achievements of agricultural workers, and patriotic movements described in articles and reports are analyzed. In this study, periodical press materials are used as primary historical sources to shed light on daily life and the characteristics of overcoming economic challenges during the war years.

**Keywords:** “Xorazm haqiqati” newspaper, rear front, rural workers, Second World War, patriotism, press, economic mobilization.

DOI: <https://doi.org/10.47390/ydif-y2026v2i10/n07>

Ikkinchi jahon urushi yillarida front ortida fidokorona mehnat qilgan qishloq ahlining jasorati g'alabani ta'minlashda muhim omillardan biri bo'ldi. O'zbekiston, xususan Xorazm viloyati mehnatkashlari urushning dastlabki kunlaridanoq “Hamma narsa front uchun, hamma narsa g'alaba uchun!” degan umumxalq shiori ostida yashadi va mehnat qildi [2, 45-b.]. Ushbu davrda xalq ommasini safarbar etish, ularning vatanparvarlik ruhini yuksaltirish hamda qishloq xo'jaligidagi real holatni aks ettirishda mahalliy matbuot, xususan “Xorazm haqiqati” gazetasining o'rni va ahamiyati beqiyos bo'lgan [3, 18-b.].

Urush yillarida gazeta sahifalarida qishloq mehnat ahlining faoliyati bir necha asosiy yo'nalishlarda yoritib borildi:

**Front orti fidokorlari:** Gazetada erkaklar frontga ketgandan so'ng qishloq xo'jaligi yukini o'z yelkasiga olgan xotin-qizlar, qariyalar va o'smirlarning og'ir mehnati muntazam yoritilgan. Ayollarning traktorchi va kombaynchi bo'lib ishlashi matbuotda katta jasorat

sifatida e'tirof etilgan. Ayniqsa, Xorazmning olis tumanlaridagi kolxozlarda xotin-qizlardan iborat maxsus mehnat brigadalari tashkil etilganligi va ularning kunlik rejalarini iki-uch barobar oshirib bajarganligi to'g'risidagi tezkor xabarlar ommaga yetkazilgan [1].

**Dinamik va tezkor chaqiriqlar:** Bozor va reja sharoitlari og'irlashgan, resurslar tanqis bo'lgan bir paytda, gazeta tezkor safarbarlik vositasiga aylandi. Paxta va g'alla tayyorlash rejalarini ortig'i bilan bajarish bo'yicha sotsialistik musobaqalar va ularning natijalari har bir sonda aks ettirildi. Gazeta tahririyati ilg'or kolxozchilar tajribasini ommalashtirish orqali o'ziga xos rag'batlantirish va musobaqa muhitini yaratishga muvaffaq bo'ldi [4, 112-b.].

### **Xorazm viloyati qishloq xo'jaligining urush davridagi iqtisodiy ahvoli**

Urush yillarida Xorazm viloyatida qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishini tashkil etish o'ta og'ir kechdi. Moddiy-texnika bazasining yetishmasligi, traktor va ishchi hayvonlarning katta qismi front ehtiyojlariga safarbar etilganligi sababli, dala ishlari asosan qo'l mehnati orqali bajarildi [5, 34-b.]. "Xorazm haqiqati" gazetasining 1942-1943 yillardagi sonlarida keltirilgan tahliliy maqolalarda ko'rsatilishicha, sug'orish tizimlarini tozalash, ariq va kanallarni qazish ishlari hasharlar yo'li bilan amalga oshirilgan. Kolxozchi dehqonlar agrotexnik tadbirlarni kechasi-yu kunduz amalga oshirib, vatan oldidagi majburiyatlarini bajardilar [1]. Gazetada viloyatning Shovot, Gurlan, Xonqa va Bog'ot tumanlaridagi ijobiy ko'rsatkichlar bilan bir qatorda, mavjud kamchiliklar ham tanqidiy ruhda yoritilib, mas'ul xodimlar zimmasiga qat'iy vazifalar yuklangan.

### **Xotin-qizlar va o'smirlar mehnatining matbuotda aks ettirilishi**

Urush yillari matbuotining bosh qahramonlari, shubhasiz, ayollar va yosh bolalar bo'ldi. "Xorazm haqiqati" gazetasida chop etilgan "Ayollar – dala korfarmonlari", "Front ortidagi qahramonlik" kabi turkum maqolalarda xorazmlik ayollarning erkaklar o'rnini to'liq egallaganligi alohida g'urur bilan yozilgan [3, 54-b.]. Masalan, qisqa muddatli kurslarda o'qib, mexanizatorlik guvohnomasini olgan qishloq qizlarining traktor boshqarishdagi mahorati va erkaklardan qolishmay mehnat qilishi muntazam ravishda olqishlangan [1]. O'smirlar va maktab o'quvchilarining paxta yig'im-terimi hamda g'alla o'rimidagi ishtiroki kolxozlar raislarining tashakkurnomalari orqali gazeta sahifalarida e'lon qilib borilgan. Bu esa qishloq aholisi o'rtasida o'zaro musobaqa va mas'uliyat hissini yanada kuchaytirgan.

### **Matbuot va iqtisodiy safarbarlik samaradorligi**

**Resurslarni g'alabaga yo'naltirish:** "Xorazm haqiqati" gazetasining materiallari qishloq xo'jaligi mahsulotlarini qayerga va qanday muddatda yetkazish kerakligini ko'rsatib turuvchi iqtisodiy va ijtimoiy ko'rsatkich vazifasini bajargan [4, 118-b.]. Kolxozchilarning shaxsiy jang'armalaridan tank va samolyot eshelonlari qurish uchun mablag' yig'ish harakatlari keng targ'ib qilingan. Viloyat mehnatkashlari tomonidan to'plangan pullar, tonnalab paxta va galla zaxiralari to'g'ridan-to'g'ri frontning jangovar quvvatini oshirishga xizmat qildi [2, 88-b.].

**Ma'naviy-ruhiy barqarorlik:** To'g'ri va o'z vaqtida tashkil etilgan targ'ibot front ortidagi ma'naviy muhit barqarorligini ta'minlagan. Frontdan kelgan maktublar va unga javoban qishloq ahlining mehnati haqidagi hisobotlar o'rtasidagi iqtisodiy-ijtimoiy aloqa muvozanatni saqlashga xizmat qilgan [1]. Bu muloqot tizimi qishloq mehnatkashlariga o'z mehnati zoe ketmayotganini va g'alabani yaqinlashtirayotganini his qilish imkonini berdi.

### **Mudofaa fondiga yordam va vatanparvarlik harakatlari**

Gazeta sahifalarida keng o'rin olgan mavzulardan biri – Mudofaa fondiga va ozod qilingan hududlar aholisiga ko'rsatilgan moddiy yordamdir. “Xorazm haqiqati” gazetasi Xorazm dehqonlarining tank kolonalari va aviaeskadrilyalar qurish uchun o'z oilaviy tejamkorliklaridan yuz minglab so'm pul mablag'lari, shuningdek, issiq kiyim-kechaklar, quruq mevalar va oziq-ovqat mahsulotlarini yuborishganini muntazam e'lon qilib turdi [5, 71-b.]. Maqolalarda viloyat xalqining nafaqat frontni xomashyo bilan ta'minlashda, balki jangchilarning oilalariga, urush yetimlariga g'amxo'rlik ko'rsatishda ham yuksak insoniylik namunasini ko'rsatgani alohida ta'kidlanadi. Matbuot orqali ushbu xayriya harakatlari ommaviy tus oldi va butun viloyat bo'ylab vatanparvarlik to'lqinini yuzaga keltirdi.

### **Xulosa**

Ushbu tadqiqot “Xorazm haqiqati” gazetasi materiallarini o'rganish orqali urush yillarida qishloq mehnat ahlining ko'rsatgan beqiyos jasorati va uning matbuotda yoritilish xususiyatlarini ochib berdi. Gazeta nafaqat axborot tarqatuvchi, balki xalqni g'alaba yo'lida birlashtiruvchi, resurslarni safarbar etuvchi asosiy mafkuraviy va iqtisodiy qurol vazifasini bajargan. Urush davri qishloq hayotining og'ir manzaralari, xotin-qizlar mehnatining tashkil etilishi va vatanparvarlik harakatlarining gazeta sahifalaridagi tahlili, bugungi kunda ham tariximizning eng shonli sahifalarini xolis o'rganishda mohiyatli ilmiy manba bo'lib xizmat qiladi. Matbuot sahifalaridagi bu faktlar bugungi yosh avlodni vatanparvarlik va sadoqat ruhida tarbiyalashda ulkan ilmiy va amaliy ahamiyatga egadir.

### **Adabiyotlar/Литература/References:**

1. “Xorazm haqiqati” gazetasi materiallari (1941–1945-yillar to'plami). Ushbu davriy matbuot manbalarida urush yillaridagi kolxozlar hayoti, mehnat qahramonliklari va paxta tayyorlash dinamikasi haqida birlamchi ma'lumotlar keltirilgan.
2. Ergashev, Q. (2015). O'zbekiston tarixi (Urush yillari sahifalari). Toshkent: Sharq. Kitobda Ikkinchi jahon urushi davrida O'zbekiston front orti mehnatkashlarining iqtisodiy va ijtimoiy ahvoli, resurslar taqsimoti va qishloq xo'jaligi muammolari umumlashtirilgan.
3. Bobojonov, S. (2019). Xorazm matbuoti tarixi. Urganch: Xorazm nashriyoti. Ushbu asarda viloyat davriy matbuotining shakllanishi, xususan urush davridagi harbiy-vatanparvarlik publitsistikasi xususiyatlari tahlil qilingan.
4. Karimov, X. (2021). Ikkinchi jahon urushi davrida O'zbekiston matbuoti. Toshkent: Akademiya. Ushbu tadqiqotda respublika va viloyat gazetalari faoliyati, urush davridagi senzurasini hamda mafkuraviy yo'nalishlari keng yoritilgan.
5. Davletov, J. (2017). Xorazm vohasi qishloq xo'jaligi tarixi (1941-1945 yy.). Nukus: Bilim. Monografiyada urush yillarida Xorazmdagi paxtachilik, g'allachilik va chorvachilik sohasidagi ko'rsatkichlar arxiv hujjatlari va matbuot materiallari asosida tahlil qilingan.

**YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN  
INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR**  
**X RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI MATERIALLARI**  
2026-yil, may

**Mas'ul muharrir:** *F.T.Isanova*  
**Texnik muharrir:** *N.Bahodirova*  
**Diszayner:** *I.Abdihakimov*

**Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar.**  
X Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami.  
2-jild, 10-son (may, 2026-yil). – 93 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda  
C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

**ISSN:** 3093-8791 (onlayn)

**Elektron nashr:** <https://konferensiyalar.com>

**Konferensiya tashkilotchisi:** "Scienceproblems Team" MChJ

**Konferensiya o'tkazilgan sana:** 2026-yil, 26-may

**Barcha huquqlar himoyalangan.**  
© Science problems team, 2026-yil.  
© Mualliflar jamoasi, 2026-yil.